

Sygnatura akt IV P 427/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Wojnicka-Blicharz

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Grażyna Mrozik

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko Gimnazjum nr 1 im. (...). S. O. w R.

o odszkodowanie

I. zasądza od pozwanego Gimnazjum nr 1 im. (...). S. O. w R. na rzecz powódki J. Z. kwotę 9608, 95 złotych /dziewięć tysięcy sześćset osiem złotych i dziewięćdziesiąt pięć groszy/ tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

I.1. od kwoty 1808, 79 złotych /jeden tysiąc osiemset osiem złotych i siedemdziesiąt dziewięć groszy/ od dnia 22 września 2016 roku do dnia zapłaty;

I.2. od kwoty 1808, 79 złotych /jeden tysiąc osiemset osiem złotych i siedemdziesiąt dziewięć groszy/ od dnia 1 października 2016 roku do dnia zapłaty;

I.3. od kwoty 1808, 79 złotych /jeden tysiąc osiemset osiem złotych i siedemdziesiąt dziewięć groszy/ od dnia 2 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;

I.4. od kwoty 1808, 79 złotych /jeden tysiąc osiemset osiem złotych i siedemdziesiąt dziewięć groszy/ od dnia 1 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty;

I.5. od kwoty 1808, 79 złotych /jeden tysiąc osiemset osiem złotych i siedemdziesiąt dziewięć groszy/ od dnia 2 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty;

I.6. od kwoty 565 złotych /pięćset sześćdziesiąt pięć/ od dnia 1 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powódki J. Z. na rzecz pozwanego Gimnazjum nr 1 im. (...). S. O. w R. kwotę 1900, 42 złotych /jeden tysiąc dziewięćset złotych i czterdzieści dwa grosze/ tytułem zwrotu części kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego Gimnazjum nr 1 im. (...). S. O. w R. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 544, 69 złotych /pięćset czterdzieści cztery złote i sześćdziesiąt dziewięć groszy/ tytułem części kosztów sądowych, od uiszczenia których powódka była zwolniona z mocy prawa;

V. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1470,56 złotych /jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt złotych i pięćdziesiąt sześć groszy/.

SSR Joanna Wojnicka-Blicharz

Sygn. akt IV P 427/16

UZASADNIENIE

Powódka J. Z. pozwem z dnia 01 września 2016 r. sprecyzowanym w pismach z dnia 13 września 2016 r. i 26 września 2016 r. skierowanym przeciwko pozwanemu Gimnazjum nr 1 im. (...). S. O. w R. wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 20.000,00 zł tytułem wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 września 2016 r. tytułem odszkodowania za niedotrzymanie przyrzeczonego etatu pracy.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że była zatrudniona w pozwanym Gimnazjum nr 1 w R. w okresie od dnia 01 września 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. na stanowisku nauczyciela biologii na 13/18 etatu z umówionym wynagrodzeniem w wysokości 1.911,72 zł brutto. Powódka wskazała, że podstawowym dokumentem organizacyjnym szkoły, w którym dyrektor szkoły określił szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki na rok szkolny 2016/2017, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, był arkusz organizacyjny szkoły, który 20 kwietnia 2016 r. został pozytywnie zaopiniowany przez (...), a 21 kwietnia 2016 r. przez (...). W dniu 25 kwietnia 2016 r. na Radzie Pedagogicznej w oparciu o arkusz organizacyjny placówki dyrektor odczytał przydział w ilości 10/18 etatu dla powódki na rok szkolny 2016/2017. Tego samego dnia uchwałą nr 22/215/216 arkusz został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną. W dniu 11 maja 2016 r. przydział godzin na rok szkolny 2016/2017 został zatwierdzony przez organ prowadzący szkołę, tj. Urząd Miasta R.. Od dnia 01 września 2016 r. funkcję dyrektora pozwanej szkoły objęła nowa osoba. W dniu 29 sierpnia 2016 r. powódka została telefonicznie poinformowana przez A. K., obecnego zastępcę dyrektora szkoły, że przyrzeczona umowa o pracę na rok szkolny 2016/2017 nie dojdzie do skutku. Powódka wskazała, że w dniu 31 sierpnia 2016 r. odbierając świadectwo pracy zapytała pozwaną w obecności świadków, czy przekazana jej telefonicznie informacja jest aktualna. Pozwana potwierdziła, że przyrzczone powódce godziny nie zostaną jej przydzielone.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że projekt arkusza organizacyjnego szkoły nie może być uznany za przyrzeczenie zawarcia umowy o pracę. Pozwana stwierdziła, że jest to dokument o charakterze organizacyjnym i nie może stanowić podstawy roszczeń zgłaszanych w pozwie. Pozwany zauważył, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół nie wskazuje, iż arkusz organizacyjny winien zawierać nazwiska nauczycieli zatrudnianych w szkole. Stwierdził też, że w jego ocenie zamieszczenie tych nazwisk ma charakter stricte techniczny. Pozwany wskazał nadto, że arkusz organizacyjny, na który powołuje się powódka stanowi wyłącznie projekt planu pracy szkoły na przyszły rok szkolny. Właściwy, ostateczny arkusz zatwierdzony został zgodnie z przepisami prawa dopiero we wrześniu 2016 r., to jest po rozpoczęciu nowego roku szkolnego. Pozwany stwierdził, że funkcjonowanie każdej placówki szkolnej uzależnione jest w dużej mierze od czynników zewnętrznych, takich chociażby jak wyniki naboru i oczekiwanie, że projekt planu pracy szkoły utworzony w kwietniu danego roku szkolnego, będzie każdorazowo aktualny we wrześniu kolejnego roku szkolnego, nie może zostać uznane za uzasadnione. Pozwany dodał, że przyrzeczenie zawarcia umowy powinno zawierać wszystkie elementy konieczne umowy przyrzczonej. Do istotnych elementów przyrzczonej umowy o pracę należy zaliczyć w szczególności rodzaj pracy, miejsce wykonywania pracy, określenie wynagrodzenia za pracę czy też wymiar czasu pracy. Nadto, skoro do zawarcia umowy o pracę wymagane jest zachowanie formy pisemnej, również taka forma winna być zachowana w przypadku zawarcia rzczonej umowy przedwstępnej. Taka umowa nigdy nie została natomiast pomiędzy stronami zawarta. Abstrahując od powyższego pozwana wskazała, że decyzje co do zatrudniania nauczycieli podejmuje każdorazowo dyrektor, ponadto powódka w żadnej mierze nie uzasadniła wysokości żadanego odszkodowania. Obecnemu dyrektorowi nie zostały przekazane żadne dokumenty, z których

mogłoby wynikać, że poprzedni dyrektor zawierał z powódką umowę przyrzeczenia dotyczącą zawarcia od dnia 01 września 2016 r. kolejnej umowy o pracę. Ponieważ stosunek pracy powódki, jaki trwał do dnia 31 sierpnia 2016 r., nie podlegał żadnej ochronie trwałości stosunku pracy, jaką gwarantują przepisy Karty Nauczyciela, dyrektor nie miał obowiązku zawierania od dnia 01 września 2016 r. z powódką kolejnej umowy o pracę.

W piśmie procesowym z dnia 13 grudnia 2016 r. pozwany oświadczył, że jest gotowy zatrudnić powódkę od zaraz w wymiarze 1/2 etatu. Umowa zostałaby zawarta na czas określony do dnia 23 czerwca 2017 r. Istnieje również możliwość zatrudnienia powódki do dnia 31 sierpnia 2017 r., jednak na takie zatrudnienie zgodę musiałby wyrazić burmistrz R.. Powyższe pismo zostało uznane za doręczone powódce poprzez awizowanie z dniem 11 stycznia 2017 roku – karta 125. Termin do ustosunkowania się do propozycji pozwanej wyznaczony przez Sąd upłynął dla powódki z dniem 21 stycznia 2017 roku.

W piśmie procesowym z dnia 16 lutego 2017 r. powódka oświadczyła, że z powodu przyjętych przez nią zobowiązań w Zespole Szkół w B. nie może przyjąć propozycji ugody pozwanej polegającej na zatrudnieniu w pozwanej w wymiarze 1/2 etatu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. Z. została zatrudniona w pozwanym Gimnazjum nr 1 im. (...). S. O. w R. na podstawie umowy o pracę na czas określony z dnia 01 września 2015 roku na stanowisku nauczyciela biologii w wymiarze 13/18 etatu na okres od dnia 01 września 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. za wynagrodzeniem wynoszącym 1.911,72 zł brutto. W toku roku szkolnego strony stopniowo zwiększały wymiar czasu pracy powódki, aż do osiągnięcia przez powódkę na podstawie porozumienia zmieniającego z dnia 09 maja 2016 r. wymiaru czasu pracy wynoszącego 17/18 etatu.

/Dowód: umowa o pracę akta osobowe k. B1, porozumienia akta osobowe k. B10, B13, B17, B19/

Równolegle powódka była zatrudniona w Zespole Szkół w B. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 9/18 etatu za wynagrodzeniem wynoszącym 1.323,50 zł brutto. W ramach arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2016/2017 z dnia 27 kwietnia 2016 r. zatwierdzonego w dniu 31 maja 2016 r. przydzielono powódce w tej szkole 10/18 etatu, w tym 9 godzin dydaktycznych biologii i 1 godzinę wychowawczą. Ostatecznie powódce przydzielono na rok szkolny 2016/2017 w Zespole Szkół w B. 9/18 etatu.

/Dowód: arkusz organizacyjny szkoły w B. na rok szkolny 2016/2017 k. 127, aneks do arkusza organizacyjnego szkoły w B. na rok szkolny 2016/2017 k. 128, okoliczności niesporne/

W kwietniu 2016 r. powódka spotkała się z ówczesną dyrektorką pozwanej szkoły J. B., która zaproponowała jej w roku szkolnym 2016/2017 wymiar etatu wynoszący 10/18 przy zachowaniu dotychczasowej stawki godzinowej, na co powódka przystała. W konsekwencji w arkuszu organizacyjnym pozwanej szkoły zostało przydzielonych powódce 10 godzin dydaktycznych tygodniowo. W dniu 20 kwietnia 2016 r. arkusz organizacyjny został pozytywnie zaopiniowany przez (...), a 21 kwietnia 2016 r. przez (...). Na Radzie Pedagogicznej w dniu 25 kwietnia 2016 r. dyrektor odczytał w oparciu o arkusz organizacyjny przydział w ilości 10/18 etatu dla powódki na rok szkolny 2016/2017. Tego samego dnia uchwałą nr 22/2015/2016 Rada Pedagogiczna pozytywnie zaopiniowała arkusz organizacyjny szkoły na rok szkolny 2016/2017. W dniu 11 maja 2016 r. przydział godzin na rok szkolny 2016/2017 został zatwierdzony przez organ prowadzący szkołę.

/Dowód: arkusz organizacyjny szkoły na rok szkolny 2016/2017 k. 32, zeznania świadka J. B. k. 140-142, zeznania świadka H. B. k. 142-143/

W dniu 02 sierpnia 2016 r. powódka otrzymała od dyrektora D. H. propozycję zwiększenia etatu w Zespole Szkół w B. w roku szkolnym 2016/2017 o 10 godzin jako nauczyciel wspomagający. Powódka nie skorzystała z tej propozycji mając na względzie przydział etatu przewidziany w pozwanej na rok szkolny 2016/2017.

/Dowód: zeznania powódki k. 58, zeznania świadka D. H. k. 144-145/

W dniu 24 sierpnia 2016 r. na Radzie Pedagogicznej w pozwanej szkole burmistrz R. przedstawił E. G. jako nowego dyrektora pozwanej. Formalnie stanowisko dyrektora pozwanej szkoły zostało powierzone E. G. na okres od dnia 01 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r. zarządzeniem burmistrza R. nr (...) z dnia 25 sierpnia 2016 r. Wybór nowego dyrektora został dokonany bezpośrednio przez organ prowadzący szkołę z uwagi na nierozstrzygnięcie ogłoszonego konkursu. W trakcie Rady Pedagogicznej w dniu 24 sierpnia 2016 r. E. G. powiedziała, że jeśli ktoś ma jakieś wątpliwości, co do pracy na przyszły rok, to zaprasza na spotkanie w dniu 26 sierpnia 2016 r. Powódka wzięła udział w tym spotkaniu, które odbyło się w udostępnionej przez J. B. sali. W trakcie spotkania powódka powiedziała E. G., że jest ujęta w arkuszu organizacyjnym i że pracuje w innej szkole, w związku z czym prosi o ułożenie planu lekcji w taki sposób, aby nie kolidował z jej grafikiem w drugiej szkole. E. G. odpowiedziała, że nic nie może powódce obiecać i że zastanowi się do poniedziałku, czy zatrudni powódkę, czy też nie.

/Dowód: zarządzenie burmistrza R. nr (...) z dnia 25 sierpnia 2016 r. k. 44, przydział godzin na rok szkolny 2016/2017 k. 5, zeznania powódki k. 58-59 i 61-62 w zw. z kartą 221 -223, e protokół karta 225, zeznania pozwanej k. 61-62 w zw. z kartą 223-224, e protokół karta 225, zeznania świadka J. B. k. 140-142, e protokół karta 148/

W kwietniu 2016 roku był przygotowywany arkusz organizacyjny i powódka była w nim umieszczona jako nauczyciel biologii. W połowie lipca 2016 roku H. B. otrzymała polecenie, aby przygotować plan lekcji w ten sposób, żeby powódka miała w szkole dwa dni pracy, albowiem pracuje również w innej szkole. Powódka i J. B. wskazały H. B., że dni w których powódka ma wykonywać zajęcia w pozwanej szkole to środa i piątek. Szkielec planu lekcji wraz z arkuszem organizacyjnym został przekazany do Urzędu Miasta w dniu 24 sierpnia 2016 roku. W planie lekcji i arkuszu organizacyjnym była uwzględniona powódka jako nauczyciel biologii. W dniu 31 sierpnia 2016 roku powódka przyszła do pozwanej szkoły i zapytała się nowej dyrektor pozwanej czy zostanie zatrudniona. E. G. powiedziała, że nie zatrudni powódki.

/dowód: zeznania świadka H. B. karta 142-143, e protokół (...)/

W dniu 29 sierpnia 2016 r. powódka została poinformowana telefonicznie przez obecnego zastępcę dyrektora szkoły A. K., że nie będzie miała możliwości pracy w pozwanym Gimnazjum w roku szkolnym 2016/2017. Informacja ta została przekazana przez A. K. w imieniu nowego dyrektora pozwanej szkoły E. G.. Kilka dni wcześniej miała miejsce Rada Pedagogiczna w szkole w B.. W dniu 31 sierpnia 2016 r. pozwany wydał powódce świadectwo pracy. Odbierając świadectwo pracy powódka została poproszona przez J. B. do gabinetu, w którym była nowa dyrektor szkoły E. G., ówczesne wicedyrektor Szkoły D. S. i H. B. oraz osoby z Urzędu Miasta R.. Powódka zapytała E. G. w obecności tych osób, czy przekazana jej telefonicznie informacja jest prawdziwa. E. G. potwierdziła, że przewidziane dla powódki godziny na rok szkolny 2016/2017 nie zostaną jej przydzielone.

/Dowód: świadectwo pracy akta osobowe k. B21, zeznania powódki k. 58-59 i 61-62 w zw. z kartą 221-222 e protokół k. 226, zeznania pozwanej k. 61-62 w zw. z e protokół karta 226, zeznania świadka J. B. k. 140-142, e protokół karta 148, zeznania świadka H. B. k. 142-143, e protokół karta 148/

Z dniem 01 września 2016 r. pozwana zatrudniła 17 nowych nauczycieli, w tym na stanowisku nauczyciela biologii B. M. w wymiarze 7/18 etatu. E. G. zatrudniła B. M., gdyż słyszała o jej sukcesach dydaktycznych. Jednocześnie zwiększono wymiar etatu nauczyciela biologii P. K. z pierwotnych 18/18 etatu do 26,5/18 etatu.

/Dowód: uzasadnienie zmian w arkuszu organizacyjnym k. 33-35, zmieniony arkusz organizacyjny na rok szkolny 2016/2017 k. 37, zeznania pozwanej k. 59-61 w zw. z kartą 226 e protokół, zeznania świadka B. M. k. 145-146, e protokół karta 148/

Z tytułu zatrudnienia w pozwanej wymiarze 10/18 etatu powódce przysługiwałoby wynagrodzenie w kwocie 1.470,56 zł brutto. Hipotetyczne wynagrodzenie powódki w Zespole Szkół w B., gdyby podjęła dodatkowe zatrudnienie w tej szkole w wymiarze 10/18 etatu jako nauczyciel wspomagający wyniosłoby 1.808,79 zł brutto miesięcznie. Ponadto powódka

nabyłyby prawo do nagrody rocznej z Zakładowego Funduszu N. w kwocie 1.694,96 zł brutto oraz do świadczenia urlopowego wypłacanego z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 546,97 zł.

/Dowód: zaświadczenie k. 29, pismo k. 102/

Pismem procesowym z dnia 13 grudnia 2016 r. pozostawionym w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia na dzień 11 stycznia 2017 r. pozwany wyraził gotowość zatrudnienia powódki od zaraz w wymiarze 9/18 etatu na czas określony do dnia 23 czerwca 2017 r., a w przypadku zgody organu prowadzącego szkołę do 31 sierpnia 2017 r. Pismo zostało powódce wydane w celach informacyjnych na rozprawie w dniu 09 lutego 2017 r. Powódka pismem z dnia 16 lutego 2017 r. odmówiła zatrudnienia w pozwanej w wymiarze 1/2 etatu tłumacząc to przyjętymi zobowiązaniami w Zespole Szkół w B..

/Dowód: pismo k. 92-94, koperta k. 125, protokół rozprawy k. 138, pismo powódki k. 154/

Powódka odmówiła zatrudnienia w pozwanej, gdyż od lutego 2017 roku w szkole w B. gmina realizuje projekt unijny, w ramach którego powódka przyjęła dodatkowe godziny. Z uwagi na fakt, że powódka przyjęła 4 godziny w szkole w B. dodatkowo oraz 6 w ramach projektu unijnego, to odrzuciła propozycję pozwanej zawarcia umowy przyrzeczonej.

/dowód: zeznania powódki J. Z. karta 221-222, e protokół karta 226 od 02:48 do 18:45/

Zgodnie z porozumieniem zmieniającym z dnia 28 września 2016 r. wymiar czasu pracy powódki w Zespole Szkół w B. został ustalony od dnia 03 października 2016 r. na 9,5/18 etatu, a wynagrodzenie na kwotę 1.397,03 zł brutto.

Zgodnie z porozumieniem zmieniającym z dnia 07 listopada 2016 r. wymiar czasu pracy powódki w Zespole Szkół w B. został ustalony od dnia 07 listopada 2016 r. na 10,5/18 etatu, a wynagrodzenie na kwotę 1.544,08 zł brutto.

Zgodnie z porozumieniem zmieniającym z dnia 31 stycznia 2017 r. wymiar czasu pracy powódki w Zespole Szkół w B. został ustalony od dnia 01 lutego 2017 r. na 10/18 etatu, a wynagrodzenie na kwotę 1.470,56 zł brutto.

Zgodnie z porozumieniem zmieniającym z dnia 06 lutego 2017 r. wymiar czasu pracy powódki w Zespole Szkół w B. został ustalony od dnia 06 lutego 2017 r. na 14/18 etatu, a wynagrodzenie na kwotę 2.058,78 zł brutto.

Zgodnie z porozumieniem zmieniającym z dnia 27 marca 2017 r. wymiar czasu pracy powódki w Zespole Szkół w B. został ustalony od dnia 27 marca 2017 r. do 23 czerwca 2017 r. na 15/18 etatu, a wynagrodzenie na kwotę 2.205,83 zł brutto.

Powódka w trakcie roku szkolnego 2016/2017 uzyskała nadto kwotę 183,00 zł brutto z tytułu umowy o dzieło.

/Dowód: porozumienia zmieniające k. 195-199, umowa o dzieło k. 200/

Powódka uzyskała w 2016 r. dochód z tytułu zatrudnienia w pozwanym Gimnazjum nr 1 w R. w kwocie 16.434,49 zł, a z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół w B. w kwocie 24.940,73 zł.

/ Dowód: pit 11 z pozwanej k. 201, pit 11 z zespołu szkół w B. k. 201/

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, w tym dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych powódki, dowodów z zeznań świadków K. P. (k. 139-140), J. B. (k. 140-142), H. B. (k. 142-143), D. H. (k. 144-145), B. M. (k. 145-146), a także zeznań stron, tj. powódki (k. 58-59, 61-62 i 221-223) i dyrektora strony pozwanej E. G. (k. 59-62 i 223-224).

Dowody z dokumentów zostały uznane za wiarygodne w całości, albowiem nie budziły one wątpliwości Sądu tak co do autentyczności, jak i twierdzeń w nich zawartych. Wprawdzie pozwana kwestionowała moc dowodową arkusza

organizacyjnego pozwanej szkoły na rok szkolny 2016/2017 zatwierdzonego przez organ prowadzący szkołę w dniu 11 maja 2016 r., jednak należy przyjąć, że stanowisko pozwanej nie jest trafne. O ile słusznie pozwana wskazuje, że arkusz ten ma charakter przede wszystkim organizacyjny, to potwierdza zawarcie przez strony przyrzeczonej umowy o pracę.

Jako wiarygodne w całości Sąd uznał zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Zeznania te potwierdzają w szczególności fakt zawarcia przez strony przedwstępnej umowy o pracę na rok szkolny 2016/2017 jak i złożenie oferty dodatkowego zatrudnienia przez dyrektora Zespołu Szkół w B. i odmowę powódki z uwagi na planowane zatrudnienie w pozwanej. Oceniając zeznania świadków Sąd uznał je jako rzeczowe, logiczne oraz spójne tak między sobą, jak i z pozostałym materiałem dowodowym sprawy.

Jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania powódki, albowiem były one spójne zarówno z dokumentami jak i z zeznaniami świadków przesłuchanych w sprawie.

Sąd odmówił wiarygodności w części zeznaniom dyrektora pozwanej. W ocenie Sądu, nie jest wiarygodnym twierdzenia dyrektora pozwanej, że nie słyszała o żadnych przyobiecanych powódce godzinach - e protokół z dnia 24 listopada 2016 roku minuta 51:41 k. 64 oraz, że J. B. nie mówiła dyrektorowi pozwanej, że powódka miała przyrzeczoną umowę o pracę jak i nie odpowiedziała w dniu 31 sierpnia 2016 roku na stwierdzenie dyrektora pozwanej, że powiedziała powódce, iż nie planuje jej dalszego zatrudnienia – e protokół karta 64 w zw. z e protokołem karta 226. Zeznania dyrektora pozwanej w tej części są sprzeczne z zeznaniami świadka J. B., która wyraźnie wskazała, że dyrektor pozwanej miała wiedzę, iż powódka jest w arkuszu organizacyjnym i poprzednia dyrektor obiecała jej pracę /34:21 e protokół karta 148, skrócony protokół karta 140-141- świadek J. B./, a także z zeznaniami powódki. O wiedzy dyrektora pozwanej o tym, że pomiędzy powódką a dyrektor pozwanej została zawarta umowa przedwstępna świadczą także zeznania świadków H. B., która układała plan lekcji uwzględniający zatrudnienie powódki w określonym wymiarze czasu pracy oraz zeznania powódki w części dotyczącej tego, że w dniu 26 sierpnia 2016 roku zadzwoniła do niej z polecenia dyrektora szkoły A. K., która poinformowała ją, że nie będzie zatrudniona w nowym roku (...) – e protokół (...):53 karta 64/. Z uwagi na sprzeczność tej części zeznań z wiarygodnymi zeznaniami świadków, Sąd odmówił w tym zakresie wiarygodności zeznaniom dyrektora pozwanej. W pozostałej części Sąd uznał zeznania dyrektora pozwanej za wiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Stosownie do art. 389 § 1 k.c. umowa, przez którą jedna ze stron lub obie zobowiązują się do zawarcia oznaczonej umowy (umowa przedwstępna), powinna określać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej. Zgodnie z art. 389 par 2 kodeksu cywilnego jeżeli termin w ciągu którego ma być zawarta umowa przyrzeczona nie został oznaczony powinna być oba zawarta w odpowiednim terminie wyznaczonym przez stronę uprawnioną do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej. Jeżeli obie strony są uprawnione do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej i każda z nich wyznaczyła inny termin, strony wiąże termin wyznaczony przez stronę która wcześniej złożyła stosowne oświadczenie.

Celem umowy przedwstępnej jest zapewnienie zawarcia pomiędzy stronami umowy w przyszłości i zawiera ona zobowiązanie do jej zawarcia. Ważkim dla oceny i kwalifikacji prawnej umowy jest to, że od nowelizacji przepisu art. 389 par 1 kodeksu cywilnego dokonanej ustawą z 14 lutego 2003 roku złagodzone wymagania dotyczące treści umowy rezygnując z konieczności zawarcia w umowie przedwstępnej jako warunki terminu do zawarcia umowy przyrzeczonej. Umowa przedwstępna jest umową zobowiązującą o charakterze przysparzającym i kauzalnym. Przedmiotem zobowiązania jest zawarcie innej umowy – umowy przyrzeczonej. Sąd orzekający podziela orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz ugruntowane w tym zakresie stanowisko literatury, iż umowa przedwstępna nie ma charakteru umowy wzajemnej, albowiem świadczenia stron nie podlegają wymianie, a są wobec siebie komplementarne / porównaj wyrok SN z 2.4.2004, III CK 537/02 L., wyrok SN Z 14.12.1999 II CKN 624/98, OSN 2000, NR 6, poz. 120/. Konieczną treścią umowy przedwstępnej w aktualnym stanie prawnym jest zawarcie w niej istotnych postanowień

umowy przyrzeczonej, czyli koniecznych jej elementów celem określenia świadczenia które dłużnik ma wypełnić i zrealizować.

Zauważyć należy, że brak określenia w umowie przedwstępnej terminu do zawarcia umowy przyrzeczonej, obie strony umowy dwustronnie zobowiązującej mają uprawnienie do wyznaczenia drugiej stronie terminu do zawarcia umowy. Prawo do wyznaczenia terminu uznawane jest za uprawnienie kształtujące, które jest realizowane poprzez złożenie drugiej stronie oświadczenia woli o wyznaczeniu terminu. Do tego oświadczenia mają zastosowanie przepisy dotyczące składania oświadczeń woli i wykładni.

Prawidłowo skutki upływu terminu do zawarcia umowy przyrzeczonej zostały wskazane w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2014 roku wydanego w sprawie VI ACa 482/13, w którym Sąd wywiódł, że jeżeli umowa przedwstępna spełnia warunki konieczne dla ważności umowy przyrzeczonej, upływ określonego w niej terminu zawarcia umowy przyrzeczonej nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania do jej zawarcia. Z dniem tym mija jedynie termin dobrowolnego spełnienia świadczenia. Sąd dodał, że w sytuacji w której wszystkie warunki do zawarcia umowy przyrzeczonej zostały przez strony już wcześniej spełnione, a mimo to nie doszło do zawarcia umowy, z dniem tym powstaje roszczenie osoby uprawnionej do zawarcia umowy przyrzeczonej.

W niniejszej sprawie przepis art. 389 kodeksu cywilnego znajduje zastosowanie na podstawie art. 300 kodeksu pracy, albowiem przepisy prawa pracy zarówno nie zawierają przepisów dotyczących zawarcia umowy przedwstępnej jak i nie zawierają przepisów wykluczających możliwość jej zawierania. Odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu cywilnego do umów przedwstępnych zobowiązujących do zawarcia przyrzeczonej umowy o pracę znalazło potwierdzenie w orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego /porównaj uchwałę SN z dnia 21 czerwca 1972 roku, III PZP 13/72, wyrok z dnia 15 marca 1977 roku I PRN 22/77 oraz wyrok SN z dnia 17 lipca 2009 roku I PK 26/09, L., wyrok SN z dnia 18 sierpnia 2010 roku II PK 34/10, L./.

Przedwstępna umowa o pracę powinna zawierać postanowienia umowy przyrzeczonej co do warunków pracy i płacy takich jak rodzaj umowy, rodzaj pracy, miejsce jej wykonywania, wymiar jej wykonywania i warunki płacowe. Nie musi natomiast zawierać postanowienia co do terminu zawarcia umowy przyrzeczonej, zgodnie bowiem z ustawą z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2003 Nr 49, poz. 408) zmieniającej przepis art. 389 k.c. z dniem 25 września 2003 r. termin zawarcia umowy przedwstępnej przestał stanowić element konieczny umowy przedwstępnej. Zgodnie natomiast z wprowadzonym tą ustawą art. 389 § 2 k.c. jeżeli termin, w ciągu którego ma być zawarta umowa przyrzeczona, nie został oznaczony, powinna ona być zawarta w odpowiednim terminie wyznaczonym przez stronę uprawnioną do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej.

Dokonując subsumcji powyżej ustalonego stanu faktycznego sprawy w kontekście rozważań prawnych, stwierdzić należy, że pomiędzy powódką a pozwanym reprezentowanym przez dyrektora jako osobę reprezentującą gimnazjum została zawarta przedwstępna umowa o pracę, która miała być zawarta od dnia 01 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r. i przewidywała pracę powódki na stanowisku nauczyciela biologii w wymiarze 10/18 etatu na dotychczasowych warunkach wynagrodzenia. Okoliczność zawarcia umowy przedwstępnej tej treści została potwierdzona zeznaniami powódki oraz J. B. dyrektora pozwanej, a zatem zeznaniami stron umowy, które ją zawierały. Umowa przedwstępna ustna została zawarta już w kwietniu 2016 roku, kiedy to dokonywano ustaleń treści arkusza organizacyjnego na kolejny rok szkolny. Do 31 sierpnia 2016 roku umowa ta nie została zmieniona co do warunków istotnych przez żadną ze stron o czym świadczy fakt, że w dniu 31 sierpnia 2016 roku J. B. w obecności E. G. aktualnego dyrektora placówki potwierdziła fakt zawarcia umowy pomiędzy stronami i przyrzeczenia powódce umowy na określonej ilości godzin.

Okoliczność zawarcia pomiędzy stronami ustnej umowy przedwstępnej potwierdza także treść arkusza organizacyjnego pozwanej szkoły na rok szkolny 2016/2017 przyznającego powódce wskazaną liczbę godzin dydaktycznych biologii. Arkusz ten został zatwierdzony przez funkcjonujące w pozwanym organizacje związkowe, Radę Pedagogiczną szkoły oraz organ prowadzący. Trzeba zatem wskazać, że jakkolwiek arkusz organizacyjny jako taki nie stanowi źródła zobowiązania pozwanej, nie zawiera bowiem oświadczenia woli, ale oświadczenie wiedzy, to wskazuje na zamiar zatrudnienia powódki w roku szkolnym 2016/2017 w wymiarze 10/18 etatu i potwierdza

okoliczność zawarcia przez strony przedwstępnej umowy o pracę. Okoliczność, że arkusz organizacyjny szkoły przygotowywany w kwietniu jest niejako projektem pracy szkoły na kolejny rok nie uniemożliwia oparcia na nim dowodu potwierdzającego zawarcie umowy przedwstępnej już w kwietniu 2016 roku. Zobowiązanie pozwanej nie wynika bowiem z treści arkusza organizacyjnego, ale z oświadczenia woli poprzedniej dyrektor szkoły J. B., która zobowiązanie do zawarcia umowy przyrzeczonej zaciągnęła w imieniu pozwanej, a nie w imieniu własnym. Kompetencja J. B. w tym zakresie wynikała z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1943 ze zm.), zgodnie z którym dyrektor szkoły lub placówki, w szczególności kieruje działalnością szkoły lub placówki i reprezentuje ją na zewnątrz. Działalność szkoły opiera się na ciągłości wykonywania zadań, o których mowa w art. 1 ustawy o systemie oświaty, a szkoła jako jednostka organizacyjna jest zobowiązana dotrzymać zobowiązań zaciągniętych przez osobę poprzednio nią zarządzającą. Trzeba nadmienić również, że nie jest tak, że arkusz organizacyjny Szkoły nie ma żadnego znaczenia dla pracy placówki szkolnej. Należy wskazać bowiem, że ruch kadrowy w placówkach szkolnych odbywa się co do zasady do czasu zatwierdzenia przez organ prowadzący szkołę arkusza organizacyjnego na kolejny rok szkolny, co zgodnie z § 12 ust. 1 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 Nr 61, poz. 624 ze zm.) następuje do dnia 30 maja danego roku.

O zawarciu pomiędzy dyrektorem placówki a powódką umowy przedwstępnej dotyczącej zobowiązania do zawarcia umowy o pracę na 10/18 etatu w charakterze nauczyciela biologii świadczy także i fakt polecenia przez J. B. w połowie lipca 2016 roku H. B. przygotowania planu lekcji w ten sposób, żeby powódka miała w szkole dwa dni pracy w środy i piątki. Z zeznań świadka H. B. wynika, że projekt planu lekcji wraz z arkuszem organizacyjnym został przekazany do Urzędu Miasta w dniu 24 sierpnia 2016 roku. W planie lekcji i arkuszu organizacyjnym była uwzględniona powódka jako nauczyciel biologii. Powyższe fakty, zdaniem Sądu, potwierdzają, że umowa przedwstępna pomiędzy dyrektorem placówki a powódką została zawarta i do końca sierpnia 2016 roku nie została ona zmieniona. O zawarciu umowy przedwstępnej zobowiązującej do zawarcia umowy o pracę pomiędzy stronami, wbrew twierdzeniu pozwanego, świadczą także zeznania świadka D. H., które potwierdzają okoliczność zawarcia pomiędzy powódką a pozwaną umowy przedwstępnej. Użycie przez świadka sformułowania, że powódka miała powiedzieć, że ma propozycję pracy w innej szkole, nie świadczy o braku zawarcia umowy przedwstępnej, ale rodzaju sformułowania którego powódka nie będąc prawnikiem użyła w rozmowie telefonicznej. Zgodnym z zasadami doświadczenia życiowego jest to, że osoby nie będące z wykształcenia prawnikami nie używają w mowie powszechniej o charakterze użytkowym nomenklatury prawnej. Trudno więc uznać za argument mający mieć znaczenie prawne w tej sprawie okoliczność użycia przez powódkę w rozmowie telefonicznej sformułowania [propozycja pracy] w miejsce [umowa przedwstępna zobowiązująca do zawarcia umowy przyrzeczonej o pracę].

W kontekście ustalonego stanu faktycznego należy uznać, że w umowie przedwstępnej określony był także termin do zawarcia umowy przyrzeczonej i był to 1 września 2016 roku. Nie jest przy tym prawdą, że nowa dyrektor pozwanej Szkoły E. G. nie wiedziała o przyrzeczeniu powódce zatrudnienia w roku szkolnym 2016/2017 na stanowisku nauczyciela biologii. Dyrektor miała świadomość w tym zakresie, gdyż prowadziła z powódką rozmowy w tym przedmiocie i wyraźnie odmówiła jej zatrudnienia uważając, że nie jest związana zapisami arkusza organizacyjnego szkoły i może swobodnie kształtować politykę kadrową szkoły, co upatrywała w poparciu w tym zakresie przez organ prowadzący szkołę. Należy wskazać, że powódka pytała nową dyrektor pozwanej Szkoły E. G. o decyzję co do zatrudnienia w roku szkolnym 2016/2017 jeszcze w dniu 31 sierpnia 2016 r., a E. G. powódce w obecności świadków tego zatrudnienia odmówiła. Trzeba więc uznać, że nowa dyrektor знаła termin do którego miała być zawarta umowa przyrzeczona i ostatecznie został jej on przypomniany w dniu 31 sierpnia 2016 roku. Pomimo powyższego nowa dyrektor placówki odmówiła złożenia w imieniu szkoły oświadczenia o zawarciu umowy o pracę z powódką na warunkach ustalonych przez poprzednią dyrekcję.

Zgodnie z art. 390 § 1 k.c. jeżeli strona zobowiązana do zawarcia umowy przyrzeczonej uchyła się od jej zawarcia, druga strona może żądać naprawienia szkody, którą poniosła przez to, że liczyła na zawarcie umowy przyrzeczonej. Strony mogą w umowie przedwstępnej odmiennie określić zakres odszkodowania. Zgodnie z art. 390 par 2 kodeksy

cywilnego jeżeli umowa przedwstępna czyni zadość wymaganiom od których zależy jej ważność w szczególności co do formy, strona uprawniona może dochodzić zawarcia umowy przyrzeczonej.

Przepis art. 390 par 1 kodeksu cywilnego reguluje reżim skutków prawnych braku zawarcia umowy przyrzeczonej i stanowi, iż do spełnienia przez dłużnika świadczenia prowadzącego do wykonania interesu wierzyciela stosuje się przepisy o wykonaniu zobowiązania i o zawarciu umowy. Z tych też względów należy uznać, że do wysokości odpowiedzialności dłużnika nie wykonującego zobowiązania z umowy przedwstępnej nie może mieć zastosowania kodeks pracy i limitacja odszkodowania do trzymiesięcznego wynagrodzenia za pracę oparta przez pozwaną w tej sprawie na nieaktualnej już uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1977 roku I PZP 5/77. Trzeba zaznaczyć, że odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania z umowy przedwstępnej została uregulowana w kodeksie cywilnym w sposób określający jednoznacznie jej reżim i nie ma żadnego przełożenia na świadczenia uzyskiwane przez pracownika wskazane w kodeksie pracy i w tym znaczeniu nie znajduje zastosowanie art. 300 kodeksu pracy w rozumieniu ograniczenia odpowiedzialności drugiej strony w oparciu o maksymalną wysokość odszkodowania w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę. Takie samo stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lipca 2009 roku wydanym w sprawie I PK 26/09, który Sąd orzekający podziela w całej rozciągłości.

Odpowiedzialność z art. 390 par 1 kodeksu cywilnego zachodzi zatem wówczas, gdy zobowiązany nie spełnia z przyczyn od niego zależnych świadczenia z ważnej umowy przedwstępnej, co rodzi niewykonanie ciążącego na nim zobowiązania /art. 471 kodeksu cywilnego/. Uchyleniem się od zawarcia umowy przyrzeczonej jest świadome działanie lub zaniechanie zmierzające do bezpodstawnego niezawarcia umowy przyrzeczonej, a przynajmniej godzenie się z takim skutkiem. /porównaj Komentarz do Kodeksu Cywilnego pod red. Pietrkowski, 2015 Legalis/.

Odszkodowanie z art. 390 k.c. może rodzić skutek słabszy lub mocniejszy. W przypadku umowy przedwstępnej wywołującej skutek słabszy – jak w niniejszej sprawie, skoro umowa została zawarta ustnie - wierzyciel nie może dochodzić wykonania umowy, ale może domagać się spełnienia świadczenia ograniczającego się do roszczenia o naprawienie szkody jaką uprawniony poniósł przez to że liczył na zawarcie umowy przyrzeczonej. Na marginesie jednakże należy zaznaczyć, że brak możliwości dochodzenia zawarcia umowy nie oznacza, że zobowiązanie nie istnieje, wręcz przeciwnie, ma ono charakter zobowiązania w naturze i istnieje obowiązek spełnienia świadczenia po stronie dłużnika, jednakże nie można go wyegzekwować. Jest to klasyczna sytuacja istnienia długu i braku możliwości jego wyegzekwowania w naturze /odpowiedzialność/.

Odszkodowanie z art. 390 par 1 kodeksu cywilnego jest związane z tzw. ujemnym interesem umownym, który obejmuje zarówno stratę, jak i utracone korzyści, poniesione w związku z zawarciem umowy przedwstępnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2005 r. w sprawie III CK 103/05). Utracone korzyści nie polegają jednak w tym wypadku na niewykonaniu umowy przyrzeczonej, ale np. nie zawarciu innej umowy w związku z przyrzeczeniem zawarcia umowy definitywnej. Innymi słowy szkodą nie jest utrata wynagrodzenia, które pracownik miał otrzymywać według ustaleń przyrzeczonej umowy o pracę, ale np. zarobki u innych pracodawców, których oferty pracownik odrzucił ze względu na zawarcie umowy przedwstępnej, czy zarobek utracony wskutek prowadzenia negocjacji nad umową przedwstępną – wydatki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 stycznia 2009 r. w sprawie I PK 117/2008, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie I PK 26/09). Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 lipca 2009 roku „na podstawie art. 390 par 1 kodeksu pracy jeżeli strona uchyliła się od zawarcia umowy przyrzeczonej druga strona – pracownik może żądać naprawienia szkody polegającej na utracie wynagrodzenia uzyskiwanego w stosunku pracy który został przez nią rozwiązany dlatego, że liczyła na zawarcie umowy przyrzeczonej a nie szkody polegającej na utracie wynagrodzenia, które miała otrzymywać według ustaleń umowy przyrzeczonej”.

Przedkładając powyższe na kanwę niniejszej sprawy, przede wszystkim stwierdzić należy, że strona powodowa w sposób mylny rozumie pojęcia szkody związanej z ujemnym interesem umownym, albowiem utożsamia ją z wynagrodzeniem utraconym u pozwanego, a nie z wynagrodzeniem z którego zrezygnowała w szkole w B., które delimituje odpowiedzialność pozwanego.

Z ustalonego w tej sprawie stanu faktycznego wynika, że pozwana odmówiła zawarcia z powódką umowy o pracę w roku szkolnym 2016/2017, co oznacza, że uchyliła się od zawarcia umowy przyrzeczonej, co skutkuje zgodnie z art. 390 k.c. odpowiedzialnością odszkodowawczą w ramach ujemnego interesu umownego. Szkodą w ustalonym stanie faktycznym było zatem nie zatrudnienie się powódki w szkole w B. w dodatkowym wymiarze 10/18 etatu. To, że taka oferta została złożona i że nie doszło do zawarcia przedmiotowej umowy wynika z zeznania świadka D. H. karta 148 i 144-145, która potwierdziła złożenie oferty powódce i fakt odmowy jej przyjęcia na skutek umowy z pozwaną szkołą. Wysokość wynagrodzenia, które powódka otrzymałaby z tytułu zawarcia umowy ze szkołą w B. wynika z zaświadczenia z Urzędu Gminy w S. karta 102, w którym określono wysokość miesięcznego wynagrodzenia hipotetycznie otrzymanego w kwocie 1808, 79 złotych oraz trzynastkę w kwocie 1694, 96 złotych brutto i świadczenia urlopowego w kwocie 546, 97 złotych.

Powódka w niniejszej sprawie wniosła o zasądzenie odszkodowanie w kwocie 20.000,00 złotych, przy czym pozew złożyła do Sądu w dniu 1 września 2016 roku. W ocenie Sądu, kwota dochodzona przez powódkę nie odzwierciedla ujemnego interesu umownego jakiego doznała powódka w rozumieniu art. 390 k.c. Należy wskazać, że szkoda jakiej doznała powódka powinna być rozumiana cywilistycznie, zgodnie z regułami odpowiedzialności określonymi w art. 471 kodeksu cywilnego, zaś samo zobowiązanie obu stron jest oceniane na zasadach ogólnych regulujących zobowiązania. Zakres należnego powódce odszkodowania winien w konsekwencji uwzględniać przepisy kodeksu cywilnego regulujące kwestię związku przyczynowego, przyczynienia się do powstania szkody, czy należytej staranności przy wykonaniu zobowiązania. Trzeba zatem uwzględnić, że powódka zawierając umowę przedwstępną zobowiązana była zgodnie z art. 355 § 1 k.c. do dochowania należytej staranności przy jej wykonaniu. Pozwany odpowiadał zgodnie z art. 361 § 1 k.c. tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Stosownie natomiast do art. 362 k.c. przyczynienie się do powstania lub zwiększenia szkody, redukuje obowiązek naprawienia szkody stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Przede wszystkim wskazać należy, że niezawarcie w terminie umowy przyrzeczonej rodzi co do zasady skutki zwłoki dłużnika określone w art. 477 k w zw. z art. 476 kc /wyrok SN z dnia 30 maja 2006 roku IV CSK 66/06/. Powyższe odesłanie jest związane z tym, że umowa przedwstępna nie jest umową wzajemną, a zatem nie daje ona prawa do skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy. Z tego względu uznaje się w doktrynie, który to pogląd Sąd orzekający podziela w całej rozciągłości, że strona niebędąca w zwłoce jest zmuszona pozostawać w gotowości do zawarcia umowy przyrzeczonej na żądanie strony która popadła w zwłokę, gdyby ta zmieniła zdanie aż do terminu przedawnienia roszczenia /porównaj Komentarz do kodeksu cywilnego do art. 389 pod redakcją Osajda 2017, Legalis i cytowany tam Komentarz pod redakcją P. Machnikowski – Gniewek, Machnikowski Komentarz 2016/.

W rozpoznawanym stanie faktycznym wysokość ujemnego interesu umownego powódki związanego z odmową zawarcia umowy w szkole w B. limitowana jest zatem treścią art. 477 par 1 kodeksu cywilnego, który stanowi, że w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Zwłoka dłużnika nie wpływa bowiem na istnienie zobowiązania. Dłużnik znajdujący się w zwłoce ma obowiązek świadczyć na rzecz wierzyciela, zaś obowiązkiem wierzyciela jest przyjęcie świadczenia. Dłużnik pozostający w zwłoce jest zobowiązany naprawić wierzycielowi szkodę powstałą obok roszczenia głównego, albowiem jest to odpowiedzialność związana z nienależytym wykonaniem zobowiązania i ma ona charakter absoluty, albowiem dłużnik nie może się od niej uchylić. Odpowiedzialność za zwłokę związaną z brakiem zawarcie w terminie umowy przyrzeczonej dotyczy więc odpowiedzialności za szkodę w ramach ujemnego interesu umownego strony do czasu oferty wykonania zobowiązania przez dłużnika

Wyżej przedstawiona krótka charakterystyka odpowiedzialności stron pozwala na uznanie, że w tej sprawie dla oceny wysokości szkody powódki ma treść art. 477 par 1 kodeksu cywilnego w zw. z art. 390 par 1 kodeksu cywilnego, a związana jest ona z ofertą świadczenia na rzecz powódki zgodnego z zawartą umową przedwstępną, które zrealizowane zostało w piśmie przygotowawczym strony pozwanej z dnia 13 grudnia 2016 roku karta 92-94, które należy uznać jako ofertę realizacji umowy przedwstępnej, które to świadczenie nie zostało przyjęte przez powódkę.

W ocenie Sądu, uwzględniając wskazane przepisy dotyczące nienależytego wykonania zobowiązań, powódka wykazała szkodę jedynie co do pięciu miesięcy roku szkolnego 2016/2017, to jest co do okresu od września 2016 r. do końca stycznia 2017 r. Takie ograniczenie szkody wynika z konieczności uwzględnienia okoliczności wpływających na zmniejszenie odpowiedzialności strony pozwanej wynikające z art. 471 i 477 k.c. Skoro bowiem wierzyciel z umowy przedwstępnej jest zobowiązany oczekiwać na zawarcie umowy przyrzeczonej, to nie przyjęcie świadczenia od dłużnika będącego w zwłoce, kończy jego odpowiedzialność odszkodowawczą, gdyż od tego momentu to wierzyciel pozostaje w zwłoce świadczenia własnego. Fakt zaproponowania stronie powodowej realizacji umowy przyrzeczonej pismem uznanym za doręczone powódce w dniu 11 stycznia 2017 roku poprzez awizowanie, co do którego Sąd uznał, że powódka winna się ustosunkować zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego do końca 31 stycznia 2017 r., kiedy to rozpoczął się drugi semestr roku szkolnego, kończył odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej. Powódka odmówiła podjęcia zatrudnienia w pozwanej od 1 lutego 2017 roku, a nawet później. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do uznania odmowy powódki za zwalniającą ją z własnej odpowiedzialności zgodnie z art. 477 par 2 kc, albowiem powódka nie przedstawiła żadnych dowodów na to, że wskutek zwłoki świadczenie utraciło dla niej znaczenie, skoro na rozprawie w lutym 2017 roku wskazała, że najbardziej zależy jej na wykonywaniu pracy. Wierzyciel jest zobowiązany do współdziałania przy wykonywaniu zobowiązania, a zatem niezasadne nie przyjęcie świadczenia od dłużnika, zwalnia go z odpowiedzialności odszkodowawczej.

Odmowa zawarcia umowy przyrzeczonej przez powódkę w toku procesu, skutkuje w ocenie Sądu tym, że powódka może domagać się naprawienia szkody wyłącznie do stycznia 2017 r., gdyż po tej dacie nie można stwierdzić związku przyczynowo-skutkowego między zachowaniem pozwanego, a szkodą jakiej powódka doznała, gdyż pozwana była gotowa do realizacji umowy przedwstępnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał za zasadne roszczenie powódki w części dotyczącej utraconego wynagrodzenia za pracę w szkole w B. w miesiącu wrześniu, październiku, listopadzie, grudniu oraz styczniu w kwocie po 1808, 79 złotych, która wynika z zaświadczenia przedłożonego do akt sprawy o czym orzekł w punkcie I.1 do I.5. Sąd nie uwzględnił przy tym w kwocie zasądzonego odszkodowania zwiększeń wymiaru etatu dokonanych przez powódkę w Zespole Szkół w B. uznając, że godziny te i tak by powódce zostały przyznane niezależnie od oferty zawarcia umowy złożonej przez dyrektor D. H. w dniu 02 sierpnia 2016 r. Zasądzona w punkcie I.I.6 wyroku kwota 565,00 zł obejmuje 5/12 dodatkowego wynagrodzenia rocznego należnego powódce z mocy ustawy, którego wysokość została ustalona z uwzględnieniem czasu przepracowanego przez powódkę w roku szkolnym 2016/2017. Z tych względów orzeczono jak w punkcie I wyroku na podstawie art. 390 par 1 kc w zw. z art. 477 par 1 kc w zw. z art. 471 kc w zw. z art. 300 kodeksu pracy.

Sąd oddalił natomiast dalej idące roszczenie powódki o odszkodowanie, albowiem powódka jej nie udowodniła, a nadto brak jest związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy szkodą a zachowaniem pozwanego, mając na względzie, że pozwany zaoferował powódce pismem z dnia 13 grudnia 2016 r. realizację umowy przyrzeczonej. Sąd oddalił również powództwo w części co do odsetek biorąc pod uwagę, że szkoda powstała w zakresie poszczególnych kwot wynagrodzenia za pracę jest determinowana Kartą Nauczyciela, to jest datą wypłaty wynagrodzenia za pracę za poszczególne miesiące, które następuje z góry w pierwszym dniu miesiąca. Zgodnie z art. 39 ustęp 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela wynagrodzenie jest wypłacane nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu miesiąca, a jeżeli pierwszy dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacane jest w dniu następnym. W zakresie wynagrodzenia za miesiąc wrzesień 2016 roku odszkodowanie mogło być wymagalne dopiero od dnia wezwania pozwanej do jego zapłaty, który to dzień był datą doręczenia odpisu pozwu. W zakresie trzynastego rocznego wynagrodzenia, roszczenie stało się wymagalne od dnia 31 marca 2017 roku, albowiem ta data została wskazana jako data wymagalności świadczenia zgodnie z art. 5 ustęp 2 i 3 ustawy o rocznym wynagrodzeniu dodatkowym. W zakresie świadczenia urlopowego należy wskazać, że powódka nie wykazała mającej wystąpić szkody. Powódka nie złożyła wniosku urlopowego, ani przepisów wewnętrznych pracodawcy przyznających jej prawo do tego świadczenia, a zatem nie można uznać, że po pierwsze powódka faktycznie nie otrzymała tego świadczenia w tym roku szkolnym, a ponadto brak jest dowodów pozwalających na uznanie, że świadczenie powyższe jest w ogóle wymagalne. W tym zakresie powódka nie wykazała szkody w granicach ujemnego interesu umownego.

Z tych względów orzeczono jak w punkcie II wyroku na podstawie art. 477 par 1 kodeksu cywilnego a contrario oraz art. 39 ustę 3 Karty Nauczyciela, art. 455 kodeksu cywilnego.

W punkcie III wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu. Powódka wygrała proces w 48 %, a przegrała go w 52 %, albowiem kwota żądania wynosiła sumę 20000 złotych, zaś roszczenie uwzględniono w kwocie 9608,95 złotych. Uwzględniając tę proporcję Sąd dokonał na podstawie art. 100 k.p.c. odpowiedniego rozliczenia kosztów postępowania. Sąd uznał w tym zakresie za zasadne koszty zastępstwa procesowego wskazane przez pełnomocnika pozwanego w spisie kosztów złożonym na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2017 r., z wyjątkiem części kosztów związanych z przejazdem pełnomocnika pozwanej do Sądu. Pełnomocnik pozwanego bezpodstawnie bowiem wyliczył koszt dojazdu na podstawie przepisów dotyczących pracowników sfery budżetowej. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 roku wydaną w sprawie III CP 26/16 kosztami przejazdu do sądu pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym jeżeli ich poniesienie było niezbędne i celowe są koszty rzeczywiście poniesione. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy słusznie wskazał, że Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku /Dz. U Nr 27, poz. 271 ze zm/ w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, dotyczy osób mających status pracownika w związku z odbyciem podróży służbowej, a nie są kosztami rzeczywiście ponoszonymi. Oparcie spisu kosztów podróży przez pełnomocnika pozwanej na tym Rozporządzeniu było niezasadne, albowiem nie zawierało ono kosztów rzeczywiście poniesionych, zaś brak było podstaw do dokonywania wyliczeń na podstawie tego aktu prawnego. Z tych względów Sąd przyjął, że pojazd pełnomocnika przy podanej wielkości silnika średnio spala 8 litrów na 100 kilometrów, zaś cena paliwa średnia w województwie (...) w dniu orzekania wynosiła 4,66 złotych, to przy ilości przejechanych 146, 40 kilometrów w związku ze stawiennictwem w Sądzie, koszty rzeczywiste dojazdu pełnomocnika do sądu wyniosły kwotę 54,65 złotych.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie Rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz. U poz. 1804/ par 2 w zw. z par 9 ustę 2 w wersji obowiązującej do 27 października 2016 roku, które przyznaje pełnomocnikowi wynagrodzenie w kwocie 3600 złotych dla sprawy o wartości przedmiotu sporu 20000 złotych. Koszty procesu zostały więc wyliczone w ten sposób, że suma 3654, 65 złotych /3600 plus 54,65/ została pomnożona przez procent wygranej pozwanej 52 % co dało kwotę 1900, 42 złotych, którą to kwotę zasądzono od powódki o czym orzeczono w punkcie III wyroku.

W punkcie IV wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 544,69 zł tytułem części kosztów sądowych, od uiszczenia których powódka była zwolniona z mocy prawa. Koszty sądowe zostały obliczone jako suma opłaty sądowej 1000 złotych oraz wydatków Skarbu Państwa w kwocie 134, 77 złotych wynikających z kosztów stawiennictwa świadka – 134,77 złotych. Skoro pozwana przegrała sprawę w 48 procentach, to ponosi opłatę sądową w kwocie 544, 69 złotych.

W punkcie V wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.470,56 zł. Zgodnie ze wskazanym przepisem obowiązującym w postępowaniu odrębnym z zakresu prawa pracy zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika. Wynagrodzenie to wynosiło zgodnie z treścią łączącej strony umowy o pracę w roku szkolnym 2015/2016 kwotę 1.470,56 zł brutto.

SSR Joanna Wojnicka – Blicharz